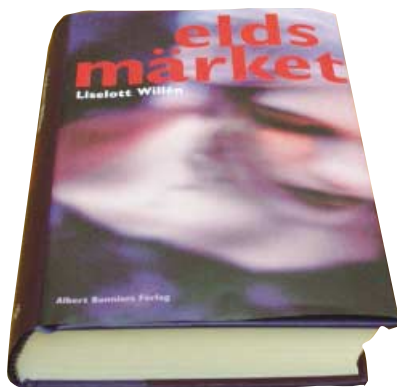

inom detta fält går fort även för att studera yttre stressfaktorer, såsom hur olika desinfektionsmedel och tunga metaller i behandling av hudinfektioner selekterar för långsamväxande resistent mikrober i denna nisch (kroniska bensår, olika eksem etc).

Forskning för bättre infektionsprofilax

Volymens längsta kapitel behandlar multiresistenta stafylokocker (MRSA) och vankomycinresistenta enterokocker. Flera rapporter de senaste tre åren visar att en utbredd användning av vankomycin och andra sk glykopeptidantibiotika inducerar resistens hos *Staphylococcus aureus*, sk VISA- eller GISA-stammar. Nyligen har vankomycinhögresistent MRSA isolerats från patienter vid sjukhus i USA. Därmed står vi inför ett skräckscenario med nya sjukhusinfektioner, där antibiotikabehandling är mycket svår och intresset att utveckla nya preparat är minimalt, när krav på ökade vinster i industrin kräver satsningar inom helt andra fält av mediciner såsom åderförkalkning, impotens etc. Logiskt är därför att bokens sista kapitel behandlar forskning inom resistensgenöverföring och hur detta kan användas till bättre infektionsprofilax i modern sjukhushygien och att ta fram probiotika och andra nya behandlingsprinciper.

Läkare med lovande författarkarriär

Liselott Willén. **Eldsmärket**. 365 sidor. Stockholm: Albert Bonniers förlag; 2003. ISBN 91-0-058158-5.

Recensent: Lars Erik Böttiger, professor Saltsjö-Boo.

II »Lajv är teater. Det är aktivt skapande. Det är utvecklande. Genom att gå in i en roll lär sig en människa mer om

andra och också mer om sig själv« – det är huvudpersonen Linn i läkaren Liselott Willéns nya bok »Eldsmärket« som talar. Men lajv kan gå galet och få ödesdigra konsekvenser för alla inblandade, och jag är inte säker på att Linn skulle uttrycka sig på samma sätt när bokens händelser är slut. På sista sidan riggar Linn upp den videokamera som får bli ett så viktigt instrument i handlingen och riktar den mot sig själv. Hon konstaterar att det som förändrat henne mest var inte lajvspelen utan hennes möte med Nikos – som nu lämnat henne: »Min hud bär minnet av hans kyss. En ängels kyss, ett aldrig bleknande eldsmärke«.

Ödesdiger lek

Åtta ungdomar, nyss ute från gymnasiet, spelar lajv i gammal stil, utklädning och förvandling till medeltida gycklare eller skapar sagoriken med främmande varelser. Mia, som kommit sist in i gänget föreslår helt andra spel, att man med var sin tilldelad roll ska gå ut på krogen och spela upp någon scen som involverar andra, som inte vet att det är spel. Alla tänder på idén och flera gånger går det bra, två pojkar låtsas vara homosexuella eller ett par av flickorna prostituerade – och omgivningen reagerar som väntat på olika sätt. Men till slut slår det fel och spelet – leken? – orsakar en människas död.

Människans gränser och ordets makt

Linn spelar in alla dessa uppträdanden på video, och efter många år plockar hon fram filmerna och spelar dem på nytt. Hon skildrar med sina filmer, sina berättelser, den ena efter den andra i gänget: alla bär på onda minnen från barn- och ungdomstiden, sexuellt utnyttjande under barnåren, alkoholiserade och frånskilda föräldrar, självmordsförsök, skuldbördor från det sönderfallna Jugoslavien, en har varit (är?) mytoman, en har gjort ett barnsligt självmordsförsök. Olika individer, som reagerar på skilda sätt i de spelade eller verkliga situationer de råkar in i. Mycket handlar om en människas gräns: »Den kan vara smal som en rännil, tjock som en vårflood, men den som passerar den vet inte vem hon är.« Och om ordets makt: »Det finns ord som aldrig landar, som aldrig når in. Men de gör sig påminda, bultar och väsnas som flugor mot en fönsterruta. Det är de orden som aldrig når in.«

Poetisk prosa som kräver eftertanke

Liksom i sin debutroman »Sten för sten« för ett par år sedan visar Liselott Willén att hon med säker hand förmår hålla ihop trådarna och bygga upp en spännande berättelse – varken deckare eller thriller – trots att hon arbetar med många

huvudpersoner i flera generationer. Men man måste läsa med eftertanke – en av dagstidningsrecensenterna kom fel på en generation. Det betyder inte att boken är svårläst. Willén skriver en kortfattad, enkel ofta poetisk prosa, som stämmer väl med de unga människor hon skildrar.

Ja, det finns några gamla människor också. Linn arbetar på ett äldreboende, och vi får en glimt av den medicinska verkligheten. Arbetet på Godahoppshemmet var nästan outhärdligt; »... pissfyllda bäcken och gammalmansdiarré, ingen tid att vara, bara utföra«. Linn träffar där en gammal avmagrad kvinna, som en »fågelvarelse, omseende, allseende«, som känner sorg som en doft: »sorg doftar rosor, precis som längtan doftar jord«. Linn går gärna in till henne utanför arbetstiden för att höra den gamla tala om »själsgåvan – det rena inom en människa«.

Ett lovande författarskap

Om »Sten för sten« skrev jag att jag lagt ut några stenar för att läsaren skulle få fotfäste i boken och att den i högsta grad var läsvärd. Här i min anmälan av »Eldsmärket« har jag lagt i några citat för att peka på viktiga inslag och för att visa skönheten i Liselott Willéns språk. Det står för mig alldeles klart att hon med stor framgång har inlett ett författarskap som griper tag i läsaren – och lovar mycket för framtiden! •